

- התחדשות להתבודדות
- הבחירה שלך לראות את הטוב
- רחמן אמיני
- שאלת בעל התפילה היש לך עצה?
- הורפא היחיד
- התורה הזמנית:
- חלום מאכל ומלאך
- שנים מקרא ואחד תרגום
- סוד מנחת העני בחודש אלול
- בנים אתם לה' אלקיכם
- חנוך לנער על פי דרכו
- טעם שכיטה
- מלאכת נשים בראש חודש
- עלי מרפא
- שער הגליון
- יין הונגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- רוא דשבת
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדה למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

מה אתה רואה?

הברכה והקללה אינם עובדה, אלא תלויים בראייה שלך.

מעט, ולהתמקד בו. זו איננה שאלה של ריאליזם ואובייקטיביות כפי שמנסה לצייר זאת היצר הרע. זו שאלה של ברכה וקללה, של חיים ומוות. להסתכל על הטוב, איננה נאיביות אלא חיי ברכה.

מה האמת?

יש טוב. כל יום וכל הזמן, ואצל כל אחד. וזאת

בבקשה ממך: ראה! מצדי כבר נתתי לך את הטוב, כעת נותר רק הצד שלך, והוא: לראות את זה.

מניין? כי בורא עולם הוא טוב, והוא קיים בכל יום ובכל מקום ואצל כל אדם. משכך, מוכרח שיהיה שם טוב. השאלה איננה אם יש טוב אלא אם אני מוכן לחפש אותו עד שאמצא, או שאעדיף להישאר באיזור הנוחות ולראות את מה שמכסה ומסתיר את הטוב, וגם ממנו יש בשפע.

כפי שבורא עולם נסתר, כך הטוב לפעמים נסתר. אפשר לוותר ולומר: כנראה שאין, ואפשר לבחור ולחפש ולמצוא, כי בוודאי יש.

הכלל הוא: אין רע יורד מלמעלה, רק טוב. אם לא רואים טוב, זה לא בגלל שיש רע אלא שהטוב מוסתר. נפקא מינה? שלא צריך להמציא טוב ולייבא אותו מאן-שהוא, אלא רק לקלוף את השכבה שמסתירה אותו, והנה הוא. הבחירה לעשות זאת, היא בחירה בברכה, בחירה בטוב ובחירה בחיים.

אין מי שאינו יכול להיות מבורך, אין מי שאינו יכול להצליח ולחיות חיים טובים. ולכן ה' יתברך אומר לכל יהודי, באמצעות הצדיקים: בני היקר, בבקשה ממך: ראה! מצדי כבר נתתי לך את הטוב, כעת נותר רק הצד שלך, והוא: לראות את זה. לא תמיד זה קל, לפעמים זה קשה ואפילו קשה מאד, אבל תמיד תמיד זה נמצא ואפשר.

כדי לראות את הטוב ולהכיל אותו, צריך כלים. והכלים הם הקשר הפנימי של יהודי לבוראו, קשר הברית. שם נמצא היכולת להאמין בטוב, לחטט אחריו, למצוא אותו ולנשום אותו. מי שמאמין בקשר הזה, יהיה מה שיהיה, יש לו תמיד במה לאחוז, ולהתברך. [ע"פ לקו"מ סי' ל"ו]

יכולים לשבת שני אנשים באותו מקום ובאותו אירוע, וכל אחד מהם רואה וחווה משהו שונה לגמרי. האחד מהם מרגיש טעם גן עדן, והשני טעם גיהנום. מי מהם צודק? שניהם.

ברכה וקללה, נתפסים לכאורה כמשהו אבסולוטי. יש דברים שהם ברכה; משפחה, ילדים, פרנסה והצלחה. ויש דברים שהם לכאורה ההיפך מברכה ח"ו. ולאור זאת, אם חפצי ברכה אנו, עלינו להתפלל שיהיו לנו את אותם דברים שהם ברכה, ושלעולם לא נפגוש חלילה את אותם דברים שהם קללה.

לא בהכרח. הברכה והקללה אינם בהכרח תולדה של נתונים, אלא בעיקר של הסתכלות פנימית. מסתובבים בעולם אנשים שברשותם כל הנתונים ה'מבורכים' שאמורים להפוך את חייהם למאושרים, ובכל זאת הם אינם כאלו. יש גם להיפך, אנשים ש'המזל לא האיר להם פנים' ואין להם אף אחד מהנתונים של ה'ברכה' כביכול, ולמרות זאת לבם שמח ומאושר.

נתונים לבד אם כן אינם נושאים בחובם בהכרח לא ברכה ולא קללה. השאלה איננה מה יש בחוץ אלא מה קורה בפנים בלב, ומדויק יותר: מה אתה רואה בעיניים.

הרי שלך לפניך

פרשת השבוע נקראת 'ראה', והיא פותחת במילים: ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. לכאורה מן הראוי היה לדלג על המילה הראשונה, ולכתוב רק את העובדה: אנכי נותן לפניכם ברכה וקללה. מה זה משנה אם אני רואה או לא? כנראה שזה משנה. הברכה והקללה אינם עובדה, אלא תלויים בראייה שלך. ולכן הפרשה פותחת בקריאה: יהודי יקר, ראה! בבקשה תראה נכון. ואז הבחירה תמיד בידך אם לחיות חיי ברכה או חלילה להיפך. השאלה שעלינו לשאול את עצמנו בכל יום מחדש איננה: מה יש בידי היום, אלא מה אני בוחר לראות היום. איך אני מסתכל על עצמי, איך אני מסתכל על הילדים שלי, על המאורעות, על הנתונים ועל הסביבה.

ובזה, יש בחירה מלאה. אפשר לבחור לראות את החסרונות, את הקושי, את החסר ואת הרע. ואפשר לבחור לראות את הטוב, גם אם הוא

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אלול מגיע, תתחדש בהתבודדות

ב"ה יום ד' עקב תר"א לפ"ק:

מי יתן שְׁמִילָא ה' מְשַׁלְּחֵהּ אֶשְׁרֵי שְׁאֵלָה בְּמִתְבָּקֶה לְחֹק דְּעֵתָהּ וְלִפְנֵי הַתְּחִיל מַעֲתָה מְחֻדָּשׁ, וּבְכֹרֵט שְׁמִי אֲלֹל מְשֻׁמְשֵׁין וּבְאִין. חֹק בְּנֵי חֲזָקִי, וְהִלְךְ בְּדִרְכֵי אֲדוֹנֵנוּ מוֹרֵנוּ וְרַבְנֵי הַקְדוּשׁ זצ"ל, שֶׁהִזְדִּיר אֶת כָּל אֶחָד לְפָנֵי שִׁיחָתוֹ בְּכָל יוֹם, כִּי גַם עָלֶיךָ כָּן אֲדַמְדֵּם ז"ל. כָּאֵב בְּנֵי חֲבִיבִי, חֲזָק וְאַמֶּץ לִפְנֵי הַתְּחִיל מַעֲתָה לְעִסְקָה בְּזֶה, וְלִקְבֹּץ עֲתִידִים וְשְׁעוּרִים עַל כָּל דְּבָר. דְּהֵינּוּ לְלַמֵּד פּוֹסֵק בְּכָל יוֹם ב' א' ג' ד' פ' לְפָחוֹת. וְלִלְמֹד חֲפֵז וְנִיבְאִים פְּתוּבִים בְּכָל יוֹם, וְלִמְדֵי תְהִלִּים וְהַמְלִיכוֹת בְּכָל יוֹם, וְלִפְרֹשׁ שִׁיחָתָה לְכַפֵּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן אֲשֶׁרֶנּוּ בְּכָל יוֹם, וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבָהּ תִּשְׁרִי.

וְאֵם לֹא תִתֵּן לְדָבָר תִּקְנֵם דּוֹם לָהּ וְהִתְחַלֵּל לָהּ, כִּי גַם הַשְׁתִּיחָה בְּמִקּוֹם מִיָּחָד, וְהִרְצוֹן וְהַשְׁתִּיחָה לְצִאֵת מְשֻׁמְשֵׁי הַבְּלִי הַעוֹלָם וְלִהְיוֹתָבָר אֶת עֲצֻמוֹ אֶל הַתְּחִיל וְהַעֲבֹדָה, גַּם זֶה יָקָר מְאֹד מְאֹד, וְלֹא הִשְׁתַּחֲוֶה, וְשִׁאֵר כ' יִפְתָּח הַשְׁתִּיחָה אֶת פִּיךָ וְתִתֵּן לְדָבָר בְּיוֹם זֶה אֲנִי בְּיָמֵי שְׁלֵאֲחֻרֵי בּוֹדָאִי בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. ...וְיָמִי אֲלֹל מְשֻׁמְשֵׁין וּבְאִין, וְשִׁבְעָה דְּחֻמְתָּא בְּבֵר הַתְּחִיל, וְצִיּוּרִי לְהִכִּין עֲצֻמִּי עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְדוּשׁ וְהָאִים וְנִרְאָה מְאֹד. הִתְקַע שׁוֹפָר בְּעִיר יָעֹם לֹא יִתְּדוּ. וְתִזְכְּרוּ הַיָּטֵב מִה שֶׁכִּתְּבוּ לְשִׁמְעֵי עַל קִדְשֵׁי אֲלֹל וְר"ה... דְּבָרֵי חֲבִירֵיכֶם וְדִבְרֵיכֶם וְתִלְמִידֵיכֶם.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	לקוטי מוהר"ן קמא	לקוטי הלכות ח"ה	משנה בורה ח"ה	דף חומי עבודה זרה
שבת	כט	סו.	קמד	נו.	סו
א	ל	סז:	קמה	נז.	סז
ב	א	יז.	קמו	נז:	סח
ג	ב	יז:	קמו	נח.	סט
ד	ג	יח.	קמח	נח:	ע
ה	ד	יח:	קמט	נט.	קא
ו	ה	יט.	קנ	נט:	קב

עיון התורה הזמנית: לקוטי מוהר"ן ח"א תורה ס"א - ח"ב תורה ח'

רחמן אמיתי

רבינו אומר בתורה 'כי מרחמים ינהגם': מי שהוא רחמן הוא יכול להיות מנהיג.

אנ"ש היו רגילים לומר: 'רבינו בוודאי היה רחמן, רבינו הרי היה יכול לרחם על החוטא ופושע הכי גדול, הכי גדול'.

הרחמנות האמיתי הוא כמו שרבינו היה, שכל ההשגות שלו תמיד כולם היו בכדי שיוכל להכיר יותר את הרחמנות של השי"ת. כמה שמשיגים יותר את גדולת השי"ת, מכירים יותר את רחמנותו. כמבואר בזוה"ק 'לגדולתו אין חקר, כשם שאין חקר לגדולתו, כך אין חקר לרחמנותו'.

הצדיק האמיתי, הרחמן האמיתי, כל שנותיו תמיד מחפש רק להכיר יותר את רחמנות הבורא, וכל מה שהוא משיג ומכיר יותר את רחמנות הבורא, הוא יכול יותר לקרב יהודים להשי"ת.

הרחמנות של רבינו הוא ללא שיעור.

בהקדמה של הספה"ק 'נועם אלימלך מביא בנו רבי אלעזר שלאביו היה בכל יום מסירות נפש והתפלל על כלל ישראל, אבא שלי מסר את נפשו והתפלל עבור כלל ישראל'.

הצדיק האמיתי יש לו מסירות נפש עבור כלל ישראל, לרבינו היתה מסירות נפש עבור כלל ישראל, ולכן הקריב את כל ההשגות שלו רק כדי שיוכל לקרב את הרוחקים להשי"ת.

בדרך הזו הלך גם תלמידו המובהק רבי נתן, הוא חיבר ספר, והספר מלא ברחמנות, רק עם התחזקות ורחמנות לקרב כל אחד להשי"ת, הוא חיבר את התפילות שלו והם ג"כ מלאים עם רחמנות. אע"פ שהיה למדן מופלג וגאון עצום, ידע מרבינו שהעיקר הוא רק לרחם ולקרב.

רבי נתן היה בגליצא בעיר בראד, לעת זקנותו, ושם כבר היו התפילות שלו, היה שם יהודי שהיה רגיל לומר את התפילות, הוא נפל להגליו של רבי נתן ונשקו ברגליו ואמר 'האתה הוא היהודי שעשה את התפילות האלו...' אנחנו לא יודעים איזו מין רחמנות מונחת בתפילות הללו. רבי נתן אמר שיש כבר הרבה יהודים שיושבים בגן עדן ע"י התפילות שלו.

הלכות לשון הרע

נצור לשונך

אסור לדבר לשון הרע דרך רמאות דהיינו שמספר לשון הרע כמשיח לפני תומו, וכשמוחים בו אומר איני יודע שאלו מעשיו של פלוני, או איני יודע שזה לשון הרע, כלומר שלא ידע שיבינו מדבריו ענין גנאי על חבריו.

לדוגמא מעשה בחבורה של מוכרי פשתן שנקראו לעבודת המלך, אחד מהם השתמט, והיה שמו 'בר חובץ'. שאל אחד מהחבורה מה נאכל היום? והשיבו השני 'חובצין' (-מין עדשים), ועי"ז נזכר הממונה עליהם שהשתמט בר חובץ וקראוהו גם כן לעבודת המלך. (ירושלמי פאה דף ד')

אסור לספר לשון הרע בעילום שם, אם מובן מתוך הפרטים של הסיפור על מי מדובר, וכן אם השומעים יחקרו בקלות על מי מדובר, ואם לא, אין בזה איסור לשה"ר. אבל המדובר עובר על 'בצדק תשפוט עמיתך', שצריך לדון את האדם לכף זכות.

(קיצור הל לשון הרע פ"א סעיף ה- יו)

לפעמים הקדוש ברוך הוא
עושה שלום בין ישראל, על ידי רשעים:

(ספר המידות, שלום, כא)

הבעל תפילה שואל: היש לך עצה להינצל?

מטענות, כי הבעל תפילה מאוד מאמין בבני העולם שאפשר להכניעם לבורא, ועל כן מאחר שגבר פחדם מהגיבור, יישב עצמו הבעל תפילה שמא ואולי עכשו יכנסו הדברים בליבם.

ג] ועל כן בא הבעל תפילה בדברים עם אחד השומרים, ושאל אותו מה בני מדינתו רוצים לעשות בשביל להינצל, כי אם אין האדם מתעורר לתפילה באופן הפשוט לחשוב מי ברא את העולם, וממילא לעסוק בשירות ותשבחות ותפילות ובקשות, אזי כאשר יש צער ודין, אז הבעל תפילה בא לשומרים של אנשי מדינת העשירות, שהם כוחות הנפש הגשמיים של כל אחד, המנסים 'לשמור' אצלו את ההרגשה הטבעית שהוא יכול להסתדר לבד בלא עזרה והכנעה מהבורא. ומתחיל לדבר עם אחד השומרים.

ובתחילה אינו מדבר עמו על תפילה, אלא סתם מדבר עמו, עד שהשומר מעצמו מספר לו מהפחד הגדול שעובר עליהם עכשו, ואז בתמימות שואל הבעל תפילה את אותו כח היישותי של האדם המנסה לשמור על חזקו ומעמדו, ומה אתה חושב לעשות עם כל הכח שלך, היש לך עצה להנצל מהצער והפחד, ובשאלה תמימה זו מאמין הבעל תפילה שהפעם כן יצליח לשכנעו לפתוח פיו בתפילה לה', כי היא שאלה תמימה שעוקפת את כל ההסברים וההרגשים של 'כוחי ועוצם ידי'.

והבעל תפילה הנ"ל ישיב עצמו, שיקל עוד הפעם אל אותו המדינה הנ"ל, ואולי אף על פי כן ישיב אותם מטענותם זה והלך לשם, ובא אל השומרים, והתחיל לדבר עם שומר אחד קרובו וספר לו השומר מהגבור הנ"ל שיש להם פחד גדול מפניו וכו' כנ"ל ושאל אותו הבעל תפילה: ומה אתם רוצים לעשות?!

א] רביז"ל מספר שאפילו שהבעל תפילה ואנשיו כבר ניסו בעבר להשיב למוטב את בני מדינת העשירות להכיר במציאות הבורא ולא הצליחו, בכל זאת עתה לאחר שהתחילו בני מדינת העשירות לפחד מהגיבור [מידת הדין] שהולך וכובש מדינות אחרות, והתחילו להבין שישועתם לא תבוא מהממון שהפכו אותו לאלקות, אז יישב עצמו הבעל תפילה שינסה ללכת עוד הפעם אל בני מדינת העשירות, אולי עתה יצליח כן להשיבם מהטעות שלהם.

ב] כי התפילה היא הכלי של גילוי הבורא שמחזרת אחר האדם להשיבו אל השי"ת. ובתחילה כל זמן שהולך לאדם כסדר, ונדמה לו שהעולם הפקר ומתנהל לפי ריבוי הממון והעוצמה שיש לכל אחד, אזי קשה לו לקבל את דיבורי הבעל תפילה שרוצה להביאו לידי הכנעה להשי"ת על ידי הרגל השיחה עם הבורא. אך בזמן של דין כאשר עובר על האדם איזה צער וקושי, והגיבור הולך וכובש, אז התפילה חוזרת בהתחדשות להשיב את האדם

הליכות

שיחות ומנהגים

איש כשר

וספר עמלו בזה העולם:

אמר פעם מוה"רנ"ת: "דומים הם התאווה המתגברת בכל פעם על האדם לסם ומרה המרוח דב"ש - כשטועמין מופנה נדמה לטעם דב"ש, וקש"ממיקים הנקיסה, מרה היא עד מיתה, בבחינת (משלי ה, ג) 'ואחריתה מרה כלענה':"

אמר פעם מוה"רנ"ת: "יש בגי אדם שחפצים להיות אנשים כשרים, אבל יחד עם כל התאווה"

כשאמרו למוה"רנ"ת ב"ש רבי מאיר מפ"עמיטלא, שפרש בדרך צחות את התבות 'בתך ומחול' שבאפיטל האחרון שבפתיחה: שסוף כל סוף ימחול הקדוש ברוך הוא לעונות ישראל, וזהו 'בתך ומחול'. הפסטי מוה"רנ"ת על זה ואמר: "אולם עד שנגיע לזה! כאומר, פמה צריכים עוד להתנגע ולסבל עד שיתקיים הסוף הטוב הזה שמיחול:

שיח שרפי קודש

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ה' מאמר י'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[א] אָבֵל יֵשׁ גַּם לְהַמְאָכְלִים חֶלֶק בְּחֵלֶם, בִּי מִן הַמְאָכְלִים עוֹלָם עֲשֵׂנִים אֶל הַמֶּחֱ וְנִצְטָרִין מֵהֶם חֲלֹמוֹת בְּשִׁנָּה. עַל כֵּן צִירִיכֵן לַחֲזֹק אֶת הַמְלָאָה, כְּדִי שֶׁלֹא יִהְיֶה נִפְגָּם הַחֵלֶם עַל יְדֵי הַמְאָכְלִים, כִּי בְּשִׁאֵן חֲזֹק בְּהַמְלָאָה, אֲזִי נִפְגָּם הַחֵלֶם עַל יְדֵי הַמְאָכְלִים בְּבִחִינַת חֵלֶם עַל יְדֵי שֵׁד, חֵם וְשָׁלוֹם:

כִּי יֵשׁ שְׂבַעֲהָ אֲקִלְמִים, וְעַל כָּל אֲקִלְמִים יֵשׁ מְלָאָה מְמֻנָּה, בְּחִינַת (זכריה ד: "שְׂבַעֲהָ עֵינֵי ה' הִמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ"), וְעַל כֵּן בְּכָל אֲקִלְמִים גְּדִלִים פְּרוֹת אַחֲרֵים, כְּפִי הַמְמֻנָּה, וְעַל כֵּן חֵם נִחְלָקִים לְשִׁבְעָה אֲקִלְמִים כְּנֶגֶד בְּחִינַת שְׂבַעֲהָ רוּעִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַפְּלִיָּה, שְׁמִשְׁם נִעְשִׂין בְּחִינַת הַמְלָאִים כְּנֶ"ל וְהַשְׁפַּע פְּשִׁינְדֻדָּה, מִקְבֵּל אוֹתָהּ תְּחִלָּה הַמְלָאָה הַמְמֻנָּה שֶׁם, וְאַחֵר כְּדִי יוֹרֶדֶת דְּרוֹךְ הַשְׁדִּים הַשּׁוֹכְנִים בְּאִוִּיר, שֶׁהֵם מִקְבָּלִים אֶת הַשְׁפַּע בְּדֶרֶךְ מַעֲבָרָה לְבָד, וְאִין יוֹנְקִים מְמֻנָּה רַק כְּדִי חִיּוּתָם לְבָד, וְאַחֵר כְּדִי יוֹרֶדֶת הַשְׁפַּע לְמַטָּה, לְאוֹתוֹ הַמְקוֹם וְהַשְׁפַּע הוֹלֵכֶת לְמַטָּה, וְאַחֵר כְּדִי מִקְבֵּל הַמְלָאָה אֶת הַשְׁפַּע, בְּבִחִינַת (דניאל ד: "אֵנֶת הוּא מִלְכָּא" וכו'), שְׁנֵאֲמָר שֶׁם עַל הָאֵלֶּיךָ "מְזוֹן לְכָלֵּא בָּהּ" וכו'. וְזֶה בְּחִינַת (קהל ח: "מֶלֶךְ לְשִׁדָּה נִעְבֵּד", שֶׁהַמְלָאָה מִקְבֵּל הַשְׁפַּע מִן הַשְׁדָּה, דְּהִינּוּ פְּשִׁינְדֻדָּה בְּאֵה לְמַטָּה, אִזְּ מִקְבֵּל אוֹתָהּ הַמְלָאָה. וְכָל אֶלּוּ מִקְבָּלִין מִבְּחִינַת שְׁדִי, וְעַל כֵּן בְּלֶם נִקְרָאִים עַל שֵׁם שְׁדִי, כִּי שְׁדִי עַל שֵׁם שְׁדִי, וְכֵן שְׁדָּה עַל שֵׁם שְׁדִי, וְכֵן הַעוֹבֵד הַשְׁדָּה נִקְרָא עַל שֵׁם שְׁדִי, כְּמוֹ שֶׁתּוֹבָה (שְׁעִיָּה ב"ח: "יִפְתָּח וַיִּשְׁלַח אֶדְמוֹתֵי", וְכִשְׁבִּחִינַת הַמְלָאָה חֲזָק, אֲזִי אֵין הַשְׁדִּים מִקְבָּלִין הַשְׁפַּע רַק דְּרוֹךְ מַעֲבָרָה לְבָד, וְאִין יוֹנְקִים מְמֻנָּה רַק כְּדִי חִיּוּתָם לְבָד:

אָבֵל בְּשִׁנְחֵלֶשׁ, חֵם וְשָׁלוֹם, כִּי הַמְלָאָה, אֲזִי חֵם מִקְבָּלִין לְעֶצְמָן כִּי הַמְלָאָה, וְאֲזִי הַמְאָכְלִים הַגְּדִלִים עַל יְדֵם, נִתְעַרְבּ בְּהֵן כִּי הַשְׁדִּים, כִּי חֵם מִקְבָּלִין לְתוֹכָן מִשֵּׁם אֶת כִּי הַמְלָאָה, נִמְצָא בְּשִׁנְדֻדָּה הַמְאָכְלִים, חֵם גְּדִלִים עַל יְדֵי תַעֲרֻבַת כִּי הַשְׁדִּים, וְכִשְׁאֲוִקֵלִין אֶלּוּ הַמְאָכְלִים, נִעְשִׂיָּה מֵהֶם חֵלֶם עַל יְדֵי שְׁדִי, חֵם וְשָׁלוֹם, וְכֵן אִזְּ אֵין חֵם יוֹכִלִין לְטַמֵּא אֶת הָאָדָם, חֵם וְשָׁלוֹם, בְּשִׁנָּה בְּטִמְאָה יְחִידִיעַ, חֵם וְשָׁלוֹם, כִּי הַמְלָאָה הוּא בְּחִינַת אֵשׁ, כְּמוֹ שֶׁתּוֹבָה (יחזקאל א: "מְרִאֲהֶם גִּגְחִלִי אֵשׁ בּוֹעֲרוֹת כְּמִרְאָה הַלְפִיזִים", וְכִשְׁנֵחֵלֶשׁ כִּי הַמְלָאָה, אֲזִי הַשְׁדִּים מִקְבָּלִין לְעֶצְמָן כִּי הַמְלָאָה, אֲזִי חֵם מִחֻמְמִין עַל יְדֵי הָאֵשׁ הַזֶּה וְטִמְאָתוֹ, חֵם וְשָׁלוֹם, בְּטִמְאָה הַנִּי"ל. וְעַל כֵּן צִירִיכֵן לַחֲזֹק אֶת הַמְלָאָה, וְחֲזֹק הַמְלָאָה הוּא עַל יְדֵי שְׁמֻחָה, בְּבִחִינַת (משלי ט"ו: "לֵב שְׁמֻחַ יֵיטֵב פְּנִים, זֶה בְּחִינַת הַמְלָאָה, בְּחִינַת (שְׁעִיָּה א: "וּמִלְכָּה פְּנִי הוֹשִׁיעַ" שְׁנֵתְחֲזֹק עַל יְדֵי לֵב שְׁמֻחַ. וְעַל כֵּן מִקוֹם הַמְלָאִים נִקְרָא שְׁחֻקִּים עַל שֵׁם שְׁחֻק וְשְׁמֻחָה, כִּי עֵקֶר חֲזֹק הַמְלָאִים עַל יְדֵי שְׁמֻחָה כְּנֶ"ל:

לחזק כח המלאכים

רבינו מבאר באות הקודמת שיש חלום ע"י מלאך וחלום ע"י שד, שזה תלוי בהתחזקות של האדם בזמנים שאין המוחין מאירים, ע"י הדיבורים המשיבים את הנפש, וממשיך רבינו לבאר שגם למלאכים יש חלק בחלום, כי בכל מאכל כשיורד השפע, הוא עובר דרך המלאכים, ואחר כך דרך השדים, והחלומות נעשים ע"י המלאכים, וכשכח המלאכים חזק אזי החלומות הם בבחינת חלום ע"י מלאך, וכשכח השדים חזק יותר אזי הוא חלום ע"י שד, [ולכן צריך לחזק את כח המלאכים ע"י שמחה, וכפי שמתבאר בהרחבה בהמשך האות].

כי כל דבר בעולם הוא באופן כזה שהוא מעורב טוב ורע, שמצד אחד אפשר לגלות על ידו את מלכות ה', ולחזק ולהגדיל את האמונה הקדושה, ומצד שני הוא יכול להרחיק את האדם מאור האמונה ומגילוי מלכות ה', שזה עיקר הבחירה של כל אדם בעולם הזה, ולכן סדר ירידת השפע בכל דבר הוא באופן כזה שעובר דרך המלאכים, שמזה הוא הכח הרוחני שבו, שעל ידו יכולים לגלות מלכות ה' בעולם ולחזק את האמונה, ואחר כך עובר דרך השדים שע"י יש בדבר גם גשמיות והסתרה, שאפשר על ידו גם להתרחק מהש"ת, מגילוי מלכותו יתברך ומאור האמונה הקדושה, וזה עיקר עבודת האדם, להיות "מלך" דהיינו לגלות מלכותו יתברך בכל

הרופא האחד והיחיד

הגדול מוהר"ת, ביניהם: מכתבים בעצם כתב-יד-קדשו שכתב לבנו רבי יצחק (סבו של רבי ניאשקע), ופנקס-תקנות שערך מוהר"ת עם החבריא קדישא של תלמידיו הקרובים, בו נכתב בין השאר שילמדו בכל יום לפחות שני פרקי משניות.

בתקופת השלטון הסובייטי-קומוניסטי, כאשר היהדות נושאת דגלה נרדפה עד דכא ברחבי רוסיה הגדולה, עשה רבי ניאשקע מעשה שלא ייאמן; הוא הדפיס ספרי קודש, ביניהם סידור עם הלכות ליום-יום והפיצם בין עמך ישראל. הוא היה חדור תחושת שליחות וקרה אמונה וקדושה בתוכי ההסתרה הגדולה, כאשר אינו חת מפני שלטון האימים.

רבי ניאשקע הלך בדרך התפילה, בה ראה ישועה ומרפא לכל צרה. מעשה וחלה בנו ונפל למשכב בצורה אנושה, כשבא הרופא לבדוקו השאיר בקבוקון תרופה ליל. מה עשה רבי ניאשקע? נטל בסתר את הבקבוקון, שפך את תכולתו ומילאו ב"ץ-צימוקים המוכן לשבת... בני הבית השתוממו בראותם את הקפדתו לתת לילד החולה בכפית מה"תרופה" לפי שעה קצובה, כחוראת הרופא, ותהו מה זה ארע לו ששינה את יחסו לרופאים ורפואות... מקץ ימים אחדים הבריא הילד, או אז גילה להם: "דעו, כי ה'תרופה' לא היתה אלא יין הקידוש!..."

שוב מעשה, וחלה רבי ניאשקע עצמו בטיפוס, מצבו הידרדר והלך, עד שהוא הגיע לשערי מוות. כשבא לבקרו ידידו הרב פנחס בלכמן הלא הוא רבי פניע דיין, מרבני טולטשין, נחרד ממצבו הקשה. בינתיים, מיהרו אנ"ש בטולטשין לשגר טלגרמה לאומן כי רבי ניאשקע חולה מסוכן ושירעישו בתפילה על הציון לרפואתו.

כאשר הוסיף מצבו להידרדר, נטל רבי פניע את העניינים לידי והזעיק רופא. כשהלה הגיע והביט בחולה, נדהם למראה פניו שדמו לפני בר-מינן: "כמה זמן כבר חולה הוא?" "זה מספר שבועות" ענו הנוכחים. "עכשיו נזכרתם לקרוא לי? מי שעזר לכם עד היום יעזור לכם הלאה!" קצף הרופא ועזב את הבית. הוסיפו ידידיו ואוהביו להעתיך בעדו, ולא חלפו ימים ספורים ורבי ניאשקע חזר לאיתנו והתהלך כאחד האדם!

רבי ניאשקע' היה שם-דבר באוקראינה של תקופת השלטון הסובייטי. החסיד רבי נחמן שטרנהארץ, המכונה בחיבה 'ר' ניאשקע טולטשינער', נולד בעיירה ברסלב לאביו רבי שכנא שטרנהארץ בן רבי דוד צבי ב"ר יצחק בן מורנו רבי נתן, ולאמו, בתו של רבי אשר מבאהפוליע, מתלמידי מוהר"ת.

ימי ילדותו עברו עליו בטולטשין. בצל זקניו הגדולים ינק כל חלב וכל דבש, במחיצתם נספגה

רפואה שלא כדרך הטבע.

העיר טולטשין

בנפשו יראת ה', הרגשת אפסיות העולם הזה, ותבערת הלב וההתלהבות מדברים שבקדושה. אביו רבי שכנא, תלמיד חכם מופלג היה ואיש אמת. "פעם" סיפר ר' ניאשקע, "כשהלכתי עם אבי ברחוב, בעברנו סמוך לבית המדרש שמענו וויכוח קולני של לומדים בוקע מתוכו, כשהתקרבונו אל הפתח לראות מה זה ועל מה זה, נענו ואמרו המתווכחים 'הו! הנה רבי שכנא הלמודן יאמר לנו את הפשט הנכון'. אולם אבא חמק מיד כהרף-עין והתרחק מהמקום... כששאלתיו מדוע לא נשאר שם להרצות ללומדים את הפשט בסוגיה, כדי שלא יתווכחו יותר, השיבני: 'בני, מה אנשה, ובשמיים אין נחת מלימוד כזה, שהוא על מנת להתנצח ולקנטר. אין רצוני שיהיה לי חלק בזה...'". רבות הסתופף במחיצת סבו רבי דוד צבי ואחיו רבי מיכל שטרנהארץ, שהתוועדו יחד מדי שבת בבית שהיה שייך לאביהם רבי יצחק בן מוהר"ת, והיו שוחים בצוותא שיחת חברים בעבודת ה' על פי דרכי רבינו. "בעודי ילד, לא הבנתי על מה מורבים הם לשוחח בהתלהבות שכזו" סיפר, "אולם כשגדלתי הבנתי כי כל שיחותיהם נסובות על עבודתו יתברך, ומאותם הדיבורים שואבים הם התחזקות והתעוררות לתורה ותפילה".

ברשות רבי ניאשקע היו כתבי יד יקרים מזקנו

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

ביצד מגיב מוהר"ת על ישועה שבאה בכח התפילה?

שיודה על הישועה, ויחד עם זה יתחזק מזה בתפילה, בתחנונים

וגעגועים על השאר. (נע"ל טז')

ורוח כזה אין נמצא בעולם על מה נאמר?

הזכרה: אליהו יהודה כהן בית שמש
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

מכתב מנעמרב

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר הידאה'

דבר בעולם, ע"י חיזוק וגידול האמונה בכל דבר שעושה.

לגלות מלכותו יתברך

כי העוה"ז בכללותו נקרא "מלך" על שם שבו מתגלה מלכות ה', וכמו כן כל אחד ואחד נקרא "מלך", על שם שמגלה מלכותו יתברך, וכפי שמביא רבינו את הפסוק "אנת הוא מלכא" שנאמר על נבוכדנצר, שבזה מתבאר שגם האדם בפרטות נקרא מלך, אלא שבכל דבר יש עירוב טוב ורע [מחמת שבכל דבר יש כח המלאכים וכח השדים], ולכן הפסוק מדבר על נבוכדנצר שהוא היפך המלכות דקדושה, שזהו הגאווה שהיא ההיפך מגילוי האמונה, אבל זה לעומת זה יש בכל אחד את הכח לגלות מלכות דקדושה ואזי הוא בבחינת "מלך" שמקבל את השפע שבא מלמעלה, מבחינת שדי, ונתערב בו גם כח של גילוי אלקות שהוא כח המלאך, וגם כח של הסתרה של גילוי אלקות שהוא כח השד [שהוא בלי ה' של השדי, היינו שבאמת כח האלקות נמצא בו אלא שהוא בהסתרה עד שנעלם אלקותו יתברך שהוא בחינת ה']. וזה עיקר עבודת האדם לתקן את בחי' שדי, ולכן גם שדה נקראת על שם זה כי זה עיקר עבודת השדה, לגלות את בחינת שדי, ולהוציאה מבחינת השד.

וכל דבר יש בו שפע מיוחד לפי שרשו ועניינו, ולפי הניצוצות שבו, שהם מיוחדים לתיקונו ולאופן שיכול לגלות מלכותו בעולם, וכפי שמביא רבינו שיש שבע אקלימים ובכל אקלים יש מלאך ממונה, ולכן בכל אקלים גדלים פירות אחרים, והם שבעה אקלימים כנגד השבעה רועים, שמכל זה מובן שבכל דבר שבעולם יש סודות נוראים, כי בכל דבר יש שפע ששרשו גבוה מאוד מאוד, אלא שיש בו גם הסתרה כדי שיהיה בחירה, וזה עיקר עבודת האדם לגלות מלכותו יתברך, ולגלות אלקותו יתברך ע"י דבר זה, ולא ח"ו להיפך.

שפע האכילה והפרנסה

ובפרטות באכילה שהוא עיקר חיות האדם, והוא עיקר השפע שבא מלמעלה, שאז שייך ביותר הבחירה הזו, שיש במאכל כח לחזק אצל האדם את האמונה, ולצמצם נשמתו באופן שיוכח להגדיל את האמונה ולהמשיך את העצות שעל ידם יכולים לזכות לאמונה, ומצד שני עלול גם להיות להיפך, שעלול ע"י המאכל ליפול לתאוות ודייקא ע"י להתרחק מהש"ת.

ובאמת רואים שגם לעיל בתחילת המאמר בעניין המשכת רוחניות אלקות לתוך הצמצומים [שהוא עיקר התיקון בכל סדר של תיקון האמונה כמו שמתבאר מדברי מוהר"ת], גם שם הזכיר רבינו בפרטות את הפרנסה והאכילה, שכשזוכים לבחינת איש תבונות, אזי דייקא ע"י האכילה והפרנסה זוכים לצמצום את הנשמה, וזה עצמו עיקר הדעת שזוכה האיש תבונות, להבין שכל עניין הפרנסה והאכילה אינו דבר של מה בכך, ואינו סתם גשמיות, אלא עניין נורא וגבוה מאוד, כי הוא שפע שיוורד מלמעלה, שבו מונח אור הדעת, אלא שיש עליו הסתרה, וזה הכח שיש לאדם, לגלות את האלקות שבזה ולהגביר את כח המלאך, ולא לתת לשדים שהם כח ההסתרה והגשמיות, יותר ממה שמוכרח להיות לצורך הבחירה, [והכח לחזק את כח המלאכים הוא ע"י השמחה כפי שיתבאר בהמשך].

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקו"מ סי' ס"א | לקו"ת סי' ה' יש לפנות: yotamattar@outlook.co.il לשמעת השיעורים על התורות הנ"ל בקו העזרי בקול הלשון 03617116, באדיש בשלוחה 6, בלשר"ק בשלוחה 5.

שנים מקרא ואחד תרגום [ב]

ד] ועל כן יש להאמין בכל דיבור שמוציא מפיו בקריאת הפרשה, שהתורה היא דיבור של השם יתברך שעל ידו ברא את העולם, ועל ידי דיבורים אלו הוא יתחיל להבין יותר את הלשון של השי"ת שעל ידו הוא מנהיג את העולם, וממילא יתחיל לראות יותר אלקות בכל דבר שעושה. ואם אמנם כל דיבור של תורה יש בכוחו להאיר את ה' לתוך חיי האדם, לחיות חיי אמונה בהירים, אבל קדושה מיוחדת יש בקריאת הפרשה באופן הזה של 'שניים מקרא ואחד תרגום', אשר בכוחה להאיר את החיים של אותו השבוע בפרטיות באור ה'. ואפילו שצריך לקיים הלכה זו כפשוטו, אך ברור הדבר שיכול להתקדש יותר, אם יכוון נפשו בקריאתה לקבל אור התורה והחיזוק באמונה בדיבוריו שמוציא מפיו. וזה בעצמו שיזכור שיש קדושה גדולה בכל תיבה, היא אשר תכניס בו חשק לאומרה, שכאמור האמירה עצמה לא קשה כל כך כאשר מאמינים שיש בה כח גדול כזה. וכשיקרא באופן הזה, יוכל להרגיש יותר בפועל את ה' בכל הילוך חייו.

ה] ומעניין לציין, שדווקא בהלכות אלו של שנים מקרא ואחד תרגום, יש כמה אופנים איך לקיימה. אפשר לומר פסוק פסוק, ואפשר פרשה פרשה, ואפשר לאומרה את כל הפרשה מתחילתה לסופה ואחר כך לחזור עליה פעם שניה ואז התרגום. ויש גם עצה לאומרה מתחילת השבוע בכל יום לפי שני שלישי וכו'. הכלל שאפשר למצוא כמה עצות איך לאומרה, כי באמת אין הדבר קשה כלל, והבעל דבר מתלבש לזלול בדבר קל כזה, אשר הרבה קדושות תלויות בה.

ואולי רמז יש בדבר, שיש הרבה אופנים איך לקדש את הבריאה, וצריך כל אחד לחפש את דרכו כזה, ועל ידי שאדם קורא שנים מקרא ואחד תרגום באופן שבנקל לו להתחבר לקדושתה כך יזכה למצוא את דרכו הפרטי בדרכי התקדשות העולם.

לאמרה בחשק ובאמונה בקדושה
א] ראשית דבר יש לזכור, שקריאת הפרשה 'שנים מקרא ואחד תרגום', הוא הלכה, ולא מנהג או דבר שבחסידות. וצריך להתאמץ לאומרה בתמימות ללא שום חכמות. ועצה טובה למי שמתקשה באמירתה, ללמוד הלכות אלו מבפנים [שולחן ערוך אורח חיים סימן רפה], כי בכל דבר שקשה לקיים, כדאי מאוד ללמוד הדבר מבפנים, והוא מסוגל מאוד, הן מצד פשטות הדבר, שלימוד ההלכות מעורר את חשיבות הדבר, והן מצד סגולת הקדושה שיש בלימוד ההלכות, לעורר האדם לקיים ההלכה.

ב] ויש להתעורר מאוד לקדושת החיוב הנפלא הזו של 'קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום', לקרוא הפסוקים והתרגום שלהם בשמחה ויראת ה'. ואל יהיה הדבר בעיניו כמצוות אנשים מלומדה, לאמרם מהר בשביל לסיים כבר הפרשה. ושח"ו לא יידמה בעיניו כאמירה בעלמא שצריך לומר פעם בשבוע. כי כל דיבור ודיבור שמוציא מפיו בשנים מקרא ואחד תרגום, יש בו קדושה נפלאה וכח עצום להמשיך דעת, להתרגל להסתכל על כל הטוב האלוקי המוסתר והמעורב בתוך הרבה רע בעולם [ליקו"מ סי' י"ט].

ג] יש דברים שהיצר מתגבר עליהם על ידי שמראה הדבר כאילו הוא קשה באמת, ויש דברים שלהיפך, הקושי הוא לא מחמת שהדבר קשה בעצם, אלא דווקא מחמת שהפעולה עצמה היא דבר קל לקיים, ודווקא משום כך קשה להאמין עד כמה דברים גדולים ויקרים עומדים על הדבר הזה, כי היא נדמית כפעולה סתם, [וכפי שרביז"ל אמר שהמניעה לומר את העשרה מזמורים שתיקן בתיקון הכללי הוא דווקא מחמת שקל לקיימה ומשום כך קשה להאמין שתלוי בזה תיקונים גדולים כל כך].

מושגים בתורה ה' תניינא

השגות

תפילין

אחר היגיעה הגדולה להרים את כל כוחות הגוף אל המוחין, ולקשר כל הכוחות למחשבות הקדושה, בא התנוצצות המוחין והדעת שהוא בחינת התפילין הקדושים, שבהם הדעת מתגלה ובוטל וניכר, מפני שהוא נתפס בכלים כראוי מחמת שתיקנו את הצמצום כראוי, היינו לצמצם את כוחות הגוף שלא יפלו לגאווה ותאוות שמביאים ח"ו מחשבות שאינן קדושות, וגם לצמצם את המוחין שלא יירסו לה' בדעת שאין בה גילוי האמונה. ועל כן המוחין הם עיקר הרמת האמונה, כי האמונה מקבלת מהמוחין תוקף ועוז להאמין יותר ובדבקות. וכאשר הדעת והמוחין הקדושים ניכרם ומתגלים בהתנוצצות, אזי אפשר בכוחם להנהיג האמונה כראוי ובישר שהוא עבודת הוועים.

אלול - מנחת עני

זכרונם לברכה כמה וכמה יקר בעיני ה' יתברך קרבן מנחת עני, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על פסוק 'ונפש כי תקריב קרבן מנחה'. וכן במדרש, שמפליג מאד בעוצם מעלת יקרת קרבן מנחת עני אצל ה' יתברך" (ליקוטי הלכות, תפילות המנחה ז, מ).

גם אם אין בידינו להקריב לפני ה' פר איל או כבש, ולשוב בתשובה כאותם העשירים ברגשי קודש, הרי בידינו להביא את מנחתנו הדלה, עשירית האפה קמח, אשר על אף היותה נטולת-חיות וקטנת-ערך, עולה ממנה ריח ניחוח לפני ה'.

אין כאן רק 'חזיון', יש כאן הבנה עמוקה במהותה של תשובה, וזו היא: נשמתה של התשובה, היא ההכנעה והשפלות לפני ה'. ומאחר שכן, כשהאדם רואה עד כמה הוא רחוק מתשובה, עד כמה לבו אטום וסחרחר, ועד כמה הוא רחוק מלהרגיש את כאבו, ועם כל זאת הרגשת שפלות זו אינה גורמת לו ליפול, אלא הוא בא על אף הכל ומקריב את מנחתו / תשובתו הדלה והעניה לפני ה', מתוך בושה והכנעה - אין לנו שפלות נפלאה יותר מזו... אין לך תשובה יקרה מזו...

כשאנו מוכנים לשוב אל ה', גם כשאין לנו לב ומוח; כשאנו מוכנים להתחרט על מעשינו הרעים, גם אם אין אנו מרגישים את הכאב ואיננו מזילים דמעות של חרטה; כשאנו מוכנים לבוא ולהתבודד לפניו, גם כשאין לנו דיבורים חמים כגחלי אש - זוהי הכנעה אמיתית! זוהי תשובה למהדרין!

אנו עומדים בפתח ימי אלול. כולנו היינו רוצים להיות שקועים כבר עמוק בעסק התשובה, לפשפש במעשים ולשנות הרגלים. להתחרט ולהתוודות, לבכות ולהתאונן, לזעוק ולהתחנן.

אבל... הציפיות לא תמיד תואמות את המציאות... קשה להתעורר, קשה כפליים ליישב את הדעת, וקשה שבעתיים לקום ולהשתנות. ובינתיים, אלול חולף...

כמה היה קל להתייחס מתשובה אמיתית, לולי... לולי בא מוהרנ"ת וגילה את הסוד, לאמר: "אפילו אם אין האדם יכול לשוב בתשובה כראוי לו לפי מעשיו, כמו בעלי תשובה הקדמונים שהתענו וסיגפו את עצמם הרבה, אף על פי כן חלילה למנוע מחמת זה מתשובה, כי גם נקודה אחת של תשובה יקר מאד בעיני ה'! כי היא בחינת קרבן עני ודל, שיקר מאד בעיני השם יתברך!" (ליקוטי הלכות, תפילות המנחה ז).

הן אמת שקשה עלינו להזיל דמעות, להתוודות בכאב ולהחליט החלטות מרחיקות לכת. אבל "גם נקודה אחת של תשובה יקר מאד בעיני ה'". גם הרהור אחד של חרטה, גם התנתקות זעירה מהרגל רע - יש להם חשיבות עצומה בעיני ה'.

כי "אף על פי שתשובתו בקטנות גדול - יקר הוא בעיני ה' יתברך, כי היא בחינת קרבן עני ודל, שהיא בחינת עשירית האפה, שיקר מאד בעיני ה' יתברך. כמו שהפליגו רבותינו

עומק הפרשה

אל תחפש את העבדות

בְּנֵי אֱתָם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְדוּ וְלֹא תִשְׁיִמוּ קֶרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לְמַת:

את עומק הענין מבאר רבי נתן, כי יש שני צורות בהם האדם עובד את קונו, הבן והעבד, הבן חביב לפני אביו באהבה עצומה, האב מתענג בשמושו של הבן והבן משיב לעומתו באהבת בן אל אביו, ולעומת זאת העבד עובד את רבו באמונה ללא אהבת עבד אל אדוניו ולא אהבת אדון אל עבדו. אך לעומת זאת האדון שולט בעבדו שלטון ללא מצרים, מנחיל אותו מדור לדור כחפץ גשמי, משתמש בו לכל שירות ועבודה ללא קבלת תמורה.

כלל ישראל במהותם הם בנים, חביבים עד מאד לפני הש"ת. בזמן שעם ישראל עומד בשיא שפלותו הרוחנית והגשמית כאחד. כנוע ומושלל לפני כל גוי בזוי, והלה משתעבד בו בעבדות נוראה. לפתע מתגלה הש"ת וקורא עליהם 'בני בכורי ישראל'.

אך לעומת זאת גם לאחר גאולת מצרים מודיע הש"ת ואומר "כי לי בני ישראל עבדים, עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים, אני ה' אלהיהם". כי למרות שיהודי הוא בעצמותו בן חביב ויקר לפני

הש"ת, בכל זאת עליו להתקשר להש"ת בדרך של עבדות, ועל כן עבודתו בזה העולם היא בדרך זו, עליו לעבוד את הש"ת גם בזמנים שהוא לא מרגיש כלום, אין לו טעם בעבודה זו, כביכול הש"ת אינו מראה לו את פניו, עבודתו חשוכה ונסתרת, בכל זאת הוא עובד את הש"ת בתמימות ובאמונה, כעבד העובד את עבודתו בלא אהבה והארת פנים מאדונו. לפני ירידת הנשמה לעולם היתה מקושרת להש"ת ומאוחדת בו כהתקשרות בן אל אביו, אך כדי להיות בן מושלם עליה להשלים את עצמה גם בחלק העבדות, לעבוד אותו עבודת עבד, לשם כך הוא יורד לעולם חשוך, עובד אותו גם בעבודה ללא הארת פנים, וכך הוא מוכן לשוב לכור מחצבתו לאחר מלאת ימיו ושנותיו להיות בן מושלם יותר.

על כך הזהיר הכתוב שלא יתאבל האדם יותר מדי על המת, כי המתאבל על המת מראה כאילו יש מציאות יתירה בעולם הזה, בחיי העבדות והשפלות, אך באמת עליו לזכור כי 'בנים את לה' אלהיכם', לשם כך נשלחתם לעולם, ולתכלית זו תזכו לחזור לאחר מלאת ימים ושנותיכם. (ע"פ הל' ברכות השחר, ג, מד)

במה יזכה נער את ארחו

האם אין באמת משנה חינוכית מסודרת וברורה איך לחנך?

דוד המלך ע"ה התפלל להש"ת 'במה יזכה נער את ארחו לשמור כדברך', ומפרש ר' נתן ז"ל (ליקו"ה סעודה ה' אות ל"ב) 'נער' הוא מלשון שמנוער מכל טוב, ועל כך צעק דוד המלך ע"ה: במה יזכר הנער המנוער מכל טוב שרחוק מהש"ת, את דרכו, שיוכל גם הוא לשמור את דברך.

כי כמו בענין בית המקדש שתכלית הבריאה שיהיה לו משכן למטה, ובכל זאת הש"ת לא גילה מעצמו היכן יהיה מקום המקדש, עד שדוד המלך ע"ה חיפש וחתר כל ימיו למצוא את מקום המקדש, וכמו שכתוב 'אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה, עד אמצא מקום ה' משכנות לאביר יעקב', ורק באופן של חיפוש מלמטה, השכין הש"ת שכינתו למטה.

כך גם בענין החינוך, כל נער הוא 'בית המקדש' - כלי ראוי להשראת השכינה, כי הש"ת רוצה להשרות שכינתו על כל אחד ואחד בפרטיות ממש, ועל כן בהכרח שיהיה התעוררות מלמטה לחפש היכן הוא מקום המקדש בכל אחד בפרטיות, כשם שדוד המלך חיפש את מקום המקדש הכללי.

כל מציאות העולם נברא באופן שצריך לחפש את ה', כך גם ניתנה התורה באופן שהיא לא ברורה מעצמה, ובהכרח לחפש את התורה, ולחתור אחר הלכה ברורה. כי הש"ת מצידו רוצה להשפיע שפע, אך הוא צריך שיהיה מי שיחפש באתערותא דלתתא איך להשרות שכינתו כאן למטה, שעל כן מובן שהש"ת לא גילה מעצמו היכן מקום בית המקדש, עד שדוד המלך ע"ה חיפש ויגע וחתר. וכך גם בפרטיות צריך כל אב ומחנך להסתכל על הנער, כמקום קדוש שאמור להיות בית המקדש להשרות שכינה עליו, ועל כן יש לו לאב לחפש ולזעוק לה': 'במה יזכה נער את ארחו לשמור כדברך'.

ועל כן לא ניתנה משנה חינוכית מסודרת איך לחנך, אין בזה כללים ברורים, כי לא מדובר כאן בנוסחא איך לייצר אנשים שיהיו בצורה מסוימת, אלא מדובר כאן בבניית המקדש ובהשראת שכינתו למטה על 'נער' זה המנוער מכל טוב, ובהכרח שעל כל נער יהיה מי שיחפש ויחתור למצוא הדרך הפרטי לאותו נער להיות מקום המקדש.

ההשוואה הזו שר' נתן משווה את החיפוש למצוא הדרך לזכר הנערים לחיפוש של דוד המלך את מקום המקדש, הוא נורא לכל בר דעת המתבונן בזה, כי הוא לא רק תפילה בעלמא בהצלחת החינוך, אלא הוא חיפוש הדרך להשרות השכינה.

ובאופן הזה בו אדם עוסק כל ימיו בחיפוש וחתירה של תפילה 'במה יזכה נער את ארחו לשמור כדברך' אזי ממילא כל הגישה שלו לחינוך נערי יהיה באופן אחר לגמרי, ממקום נקי יותר, ממקום זך, מתוך רצון להשרות שכינה על לב הנער - בבחינת 'בלבבי משכן אבנה'.

♦ התורה הזמנית: בארגון 'לטייל בתורת' יוצאים בקמפיין נרחב: 'דבי! הבאתי לך חידוש' במסגרתו הם מזמינים את כלל העוסקים בתורות רבי"ל להגיע לאומן עם חידושים על תורה ס"א. לעידוד העניין, תתקיים הגרלה ענקית באומן סביב ימי ראש השנה (הפרטים יפורסמו בקרוב). כדור, ארגון 'לטייל בתורת' מפעיל באומן מזה כמה שנים 'היכל התורה' ענק לכלל אנ"ש, ובמסגרתו מתקיימים שיעורים וחבורות בתורה הזמנית ועוד.

♦ אומן: בימים אלו מסתיים הסבסוד לסעודות השבת והחג בהכנסת האורחים הגדולה בעולם 'אומן' שבכשרות בד"ץ העדה"ח. המחירים המוזלים הינם: 450 ש"ח למבוגר, 250 ש"ח לילד, 300 ש"ח לסעודות ארוזות. סעודות שבת שובה: 90 ש"ח. בימים אלו המחיר צפוי לעלות, והזריז נשכר! 0733903333.

♦ יפוצו: בשורה משמחת! ארגון "אור העולם" מודיע על פריסה ארצית מורחבת של עשרות מוקדים מצפון לדרום, בהם ניתן לרכוש ספרי רבי"ל במחיר מוזל. מרכיזה ארצית: 033134250.

♦ "מדוע אינכם עושים נשותיכם חסידות?!" (רבי"ל): לאחר ההצלחה הגדולה והביקוש הרב, יתקיים אי"ה גם השנה כנס הכנה לראש השנה לנשים, ביום שלישי ב' באלול בשעה 12:00 לפנה"צ, באולמי 'ארמונות אור' בעיה"ק צפת ת"ו. פרטים נוספים בקו: 023131148.

יור ע"י מנחם עלה לתרופה
בכל עניין להצטרפות למועדים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית:
02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-859148
המקור: נסמך מידע יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות ורכישות נכס נצח: עלה לתרופה, בנק
מרכזת"ל 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

כי באמת על הצדיקים הגדולים במעלה מאד עוברים עליהם גם כן עצות חלוקות וכו', מכל שכן וכל שכן קטני העדה. מכל שכן הנלכדים במאסר התאוות ובהרהורים וכו', וכו', וזמנא לצלח, שצריכי להחפץ מאד להשיג יתברך שיושר עצה שלמה איך לשוב אליי, כי בודאי בכל מקום שהם יש שם גם כן עצה ותחבולה איך לצאת ולשוב משם, אך שאין יודעין העצה ועצתם חלוקה תמיד, על-כן תקנתם שידעו האמת שאין יודעין שום עצה ויתפכלו על זה להשיג יתברך:

(ליקוטי הלכות נטין ג, כה)

יהלום

דע שכל מיני צער

וכל היסורים,

אינם רק מחסרון הדעת:

(ליקוטי מוהר"ן ס' ר"ה)

לכבוד הבה"ח דורש ה' ומחפש טובת השכינה הק'. בדבר שאלתך המעניינת, איך השי"ת נתן לנו בחירה לתקן את השכינה ולהשלים מלכות ה' בעולם, כאשר אינך יודע מהי שכינה, מהו מלכות, ואין לך הרגשה בדברים האלה.

והמענה לשאלתך היא בדיוק השאלה שלך. כלומר, עיקר הבחירה שלך היא בדיוק הנקודה הזו, שתעסוק כל ימי חיך לברר ולשאול מהו המושג 'שכינה' ומהו המושג 'מלכות'. כי אילו היית משיג ומרגיש את המושגים האלו בשלמות, כלל לא היה לך שום בחירה. אילו היית יודע באמת מה הכוונה שה' רצה להיות מלך על העולם, וה' רוצה להשרות שכינתו בתוכינו, לא היה לך שום נסיון ושום צד שלא להמליכו ולהשרות שכינתו למטה בתחתונים. עיקר הבחירה הוא זה בעצמו, שאין לך הרגשה בדברים האלו. לא מבורר אצלך מספיק שה' לא יכול להיות כביכול מלך עד שאתה תמליך אותו על ידי מעשה מצוות, דיבורים של תורה ותפילה ואמונה, ובעיקר על ידי מחשבות מהמציאות שלו.

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

אסור מלאכה לנשים בראש חודש

ד. וכן אין מכבסות (הג"ל שם ובמקור חיים). ולכתחלה יש להחמיר גם בכביסה

במכונת כביסה (בהל"ש כתב שיש להקל אמנם הגריש"א וח"ש, אסורים). ואפשר להקל אם האשה תכין הכל והפעל יפועל המכונה (אולי"צ כיון שמעיקר הדין מותר אף לאשה. וכל בבירור הלכה אור"ח ג' תי"ז. ובח"ש אסר גם בזה). אכן אם הוא לצורך ראש חודש, ואין מי שיפעיל את המכונה, אפשר להקל שהאשה תכבס ובהל"ש התייר לכתחילה. ובח"ש התייר רק בגדי קטנים. ובהל"ש התייר בגד אחד לצורך. ובפרט במכונה שבאל"ה יש מתירים.

ה. 'אזהר', נכון להפגע (כי בא"ה התייר רק לצורך ר"ח. והגריש"א מחלק בין גיהון באדים שנחשב ככביסה ובגיהון רגיל שמותר. ובבית הגריש"א נמנעו מגיהון אך כתב שרבים נוהגים להקל).

ו. יבואו במכונת כביסה, נכון להפגע (כי בא"ה נראה כלי. ובאולי"צ מתיר). אבל תלית כביסה הרי זה כביסה (אולי"צ).

למעשה בכל חלוקי המנהגים המזכירים פאן, כתב הרמ"א שהדבר תלוי בפניה. ולכן: אשה שיש במקומה או בקהלתה מנהג ידוע, חייבת להתנהג כפניה המקום. ואם אין במקומה מנהג ידוע, תנהג כמו מנהגה של אמה. ואם תנהג מתחלה שלא לעשות שום מלאכה, או שנהגה כן בסתם, אסורה לעשות שום מלאכה.

אך נראה שאלו שמנהגן עד עתה להפגע רק מתפירה אבל מכבסות וכדומה, איז אמן מתעסקות בתדירות בתפירה [כמו שמצינו ח"ס שו"ת נח"ל שיש אין תפירות קלל או רק לעיתים חולקות] - חייבות מן הדין להתחיל להפגע לפחות מכביסה ואפילו במכונת כביסה, וגם בכל הדין בעסק הכביסה.

עור השלחן. אשל אברהם. בשבילי הפרשה דבורקס מהגריש"א. חוט שני שבת ד' ר"ח. קובץ בית אהרן שנה כו א. שבט הקהני"ח קלה).

ג. אבל לשאול לצורך פרנסה, איז אסור אפילו לצורך תתנה (לקט יושר ר"ח). או לצורך מצוה, וזולת אם אי אפשר לדחות לאחר ראש חודש (אם אני חומה חידותם משתעשעות קי). או שהוא 'דבר האבד' וכמ"ש פרטי דינים אלו בהלכות חול המועד (מ"ק. א"א. ח"ש).

אימתי נאסרות במלאכה?

א. בליל ראש חודש, יש מתירים (מ"ק). אך למעשה תהגו להחמיר מהלילה (הל"ש).

ב. שבת הלוי ג' ר"ח. אם אני חומה. שבט הקהני"ח. ובב"ה כתב שאינו יודע אם נהג להקל. ובחתימות התשובה א' ובשארית יעקב אור"ח ד, מסתפקים. אבל מתיר להפעיל מכונת כביסה בערב ר"ח על מנת שתפעל בראש חודש (שה"ק).

ב. אם ראש חודש הוא שני ימים, יש להפגע ממלאכה בשני הימים (הל"ש. חו"ש. אור לציון ג' ר"ח א. שה"ק). ובשעת הדחק אפשר להקל בזה ביום הראשון אבל לא ביום השני (כי בשבילי הל"ש קטן והפרי חדש תיז, התייר. ובמס"ב ד' לא הכריע).

באיזה מלאכות אסורות?

א. יש שאין עושות שום מלאכה כמו ביו"ט ובית יוסף, וכ"מ בהרבה פוסקים שסתמו דבריהם. ובא"ה, שנוכח להחליט.

ב. אבל הרבה נוהגות שרק אין תפירות (יוסף אומן תרפ"ב, א"א, בסידור ר"ע שער החדש, דעת תורה). וכן הוא מנהג המקלל בזמנינו (הגריש"א שם. חו"ש. שבה"ל. אולי"צ. שה"ק. וכ"מ בהל"ש).

ג. 'סריגה' דינה כתפירה (הל"ש שם). ובעלת החדש יב' ובח"י משה יא, מהגריש"א. וכ"מ בא"א ובסודו ר"ע. וכן 'רקמה' (אולי"צ).

פ"ב ביו"ט (סימן תיז). הנשים שנוהגות שלא לעשות בו מלאכה, הוא מנהג טוב. אמנם דעת ש"א פוסקים שהם מחייבות לנהג כן מדין 'אל תטש תורת אמוך' פיון שהם מצוות אמונתיהם מדורות קדומים וקבעוהו לחק מימות משה רבינו! (בב"ה תיז ד"ה והנשים. וכן הוא ע"י הקבלה וכמ"ש באבן השוהם סימן תיז).

מי נאסר במלאכה?

א. "א" שדוקא נשים נשואות אסורות ולא הנערות והנשים הפגניות. ולמעשה המחמירות תבוא עליהן ברבקה (במאורי אור באר שבע דף קטן, אסר לכולם. ובהלכות שלמה מועדים א' כב, כתב רבים נוהגו לאסור רק לנשואות, ויש נוהגים גם לפגניות. והר"א בריל בהנהגותיו לאנודה כתב שנהגו להתיר).

ב. אשה העובדת לפינסטתה מלאכה כזו שאין לעשותה בראש חודש [כגון תפירה], תחלקו הפוסקים אם מתיר לעבד. ולמעשה נראה פה: (א) אם היא 'שכירה' ששקשה להשתמש מעבודתה, תעבד כרגיל (ב) ואם היא 'עצמאית' או עובדת בקבלנות - לכתחלה יש לה להחמיר ולא לעבד, והמקלל בזה בפרט ששפירנסתה דחוקה לה, יש לה על מי לסמוך (ג) ואם ראש חודש הוא שני ימים, אפשר להקל ביום הראשון יותר מן האחרון (כן הורה לי הגרי"י פישר זצ"ל) (ד) ובכל אופן קשה עובדת, הרי היא חייבת להפגע מאיזה מלאכה באופן הנכר לכבוד ראש חודש (ה) אם כבר תנהג להחמיר בזה, צריכה להמשיך לנהג כן. אך יש אפשרות לעשות 'תורת נדרים'. (ראה דברי הפוסקים בזה: ב"י. לבוש. אליה רבה. מור קציעה).

518-752-0400

מספרים
מספרים
מספרים

מספרים
מספרים
מספרים

מספרים
מספרים
מספרים